

59. Afbouwen vrijstelling van heffing op elektriciteit (EB en ODE) voor metallurgische procédés

Thema: Fiscale vergroening

Omschrijving van de maatregel

- De huidige vrijstelling in de energiebelasting en ODE van de heffing op elektriciteit voor metallurgische procédés wordt stapsgewijs afgebouwd. Concreet betekent dit omvorming van de huidige regeling in een teruggaafregeling die in enkele jaren afbouwt naar nihil of (alternatief) een vrijstelling voor een in de tijd dalend deel van het totale elektriciteitsverbruik.

Doel

- De maatregel leidt tot een betere beprijzing van externe kosten.
- De maatregel zorgt ervoor dat alle grootverbruikers van elektriciteit op gelijkwaardige wijze worden belast voor hun elektriciteitsverbruik.

Achtergrond/rationale

- De huidige vrijstelling voor metallurgische processen in de energiebelasting en ODE leidt ertoe dat bedrijven binnen de ijzer- en staalindustrie en de staalbewerking bij een lastenverzwaring geen energiebelasting betalen over energieverbruik in deze processen terwijl andere grootverbruikers met een relatief fors elektriciteitsverbruik (industrie/sector diensten/grote ziekenhuizen/universiteiten) wel worden belast. Daardoor deelt de ijzer- en staalindustrie sector ook niet mee in de recente lastenverhoging voor het bedrijfsleven in de ODE (aanpassing van de lastenverdeling tussen burgers en bedrijven van 50:50 naar 33:67 vanaf 2020).
- Dit voorstel sluit aan bij de resultaten van de evaluatie van de richtlijn energiebelastingen waarin de Europese Commissie concludeert dat bepaalde vrijstellingen niet bijdragen aan de klimaatdoelen van het Europese Klimaatbeleid en het Parijse Klimaatakkoord.
- Mogelijk zal de Europese Commissie komen met voorstellen om deze vrijstellingen uit de Richtlijn energiebelastingen te halen. Het is overigens de vraag of een dergelijk voorstel politiek haalbaar is. Aanpassing van de Richtlijn dient bij unanimititeit te gebeuren.

Effecten

Economie	Het op termijn laten vervallen van deze vrijstelling heeft een specifieke lastenverzwaring tot gevolg voor bedrijven die deel uitmaken van de basismetalaalindustrie: de ijzer- en staalindustrie, de aluminiumindustrie, en bedrijven die staal bewerken (walsen, persen, oppervlaktebehandeling). Als in andere landen de vrijstellingen van kracht blijven, dan wordt het gelijke speelveld aangetast en bestaat het risico dat bedrijvigheid en uitstoot over de grens verdwijnen. Om die effecten te mitigeren is in deze variant gekozen voor een geleidelijke afbouw in plaats van een meer eenvoudige afschaffing ineens.
Budgettaire aspecten	<ul style="list-style-type: none">Volledige afschaffing van de vrijstelling zou per 2021 leiden tot een EB opbrengst van circa € 20 miljoen.Dit is exclusief mogelijke grondslagversmalling door uitwerking van het Klimaatakkoord. Op termijn zal deze opbrengst daardoor naar verwachting lager uitvallen.
Milieueffecten	<ul style="list-style-type: none">Indien deze maatregel extra energiebesparing uitlokt, kan een positief effect op verdere CO₂-reductie plaatsvinden.
Overige effecten	
Uitvoeringsaspecten	Structuurwijziging + toezicht (klein) Dit afbouwtraject maakt het stelsel tijdelijk complexer en na afbouw eenvoudiger. Het afschaffen van de vrijstelling zonder afbouw leidt wel direct tot vereenvoudiging van de uitvoeringspraktijk. Er worden tijdelijk (gedurende de afbouwperiode) knelpunten op het vlak van fraude / handhaving verwacht. Teruggaafregelingen moeten nog minstens 5 jaar ondersteund blijven door IV, zolang kan er nog om teruggaaf worden verzocht. De maatregelen kunnen worden geïmplementeerd en vergt – zoals vermeld in de Parameterbrief Belastingdienst 2019 – een implementatieperiode van 6 tot 18 maanden.